

**การพัฒนาคู่มือการเรียนการสอนเรื่องโรคติดต่อ นำโดย
ในระดับอนุบาลและประถมศึกษา**

มยุรี สีมาขจร

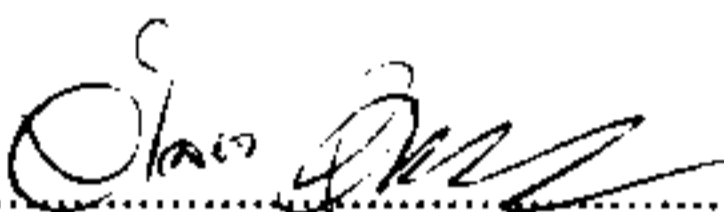
**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**

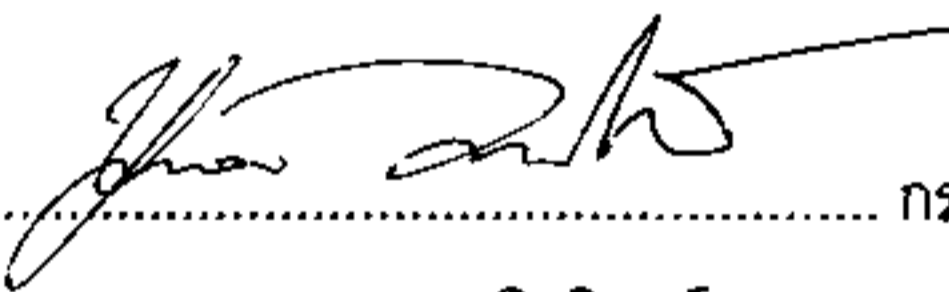
พ.ศ. 2547

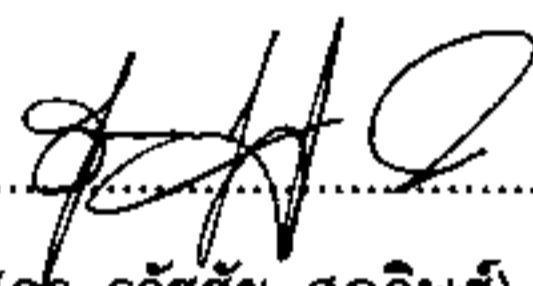
การพัฒนาคู่มือการเรียนการสอนเรื่องโรคติดต่อ นำโดย
ในระดับอนุบาลและประถมศึกษา
มยุรี สีมาขจร
สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษา

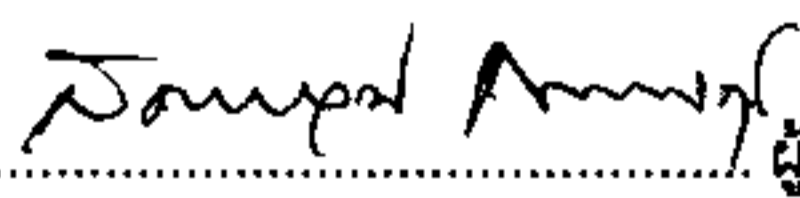

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ .... ประธานกรรมการ
(ดร. จำลอง โพธิ์บุญ)

รองศาสตราจารย์ .... กรรมการ
(ดร. บุญจง ชาวสิทธิวงษ์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ .... กรรมการ
(ดร. ธวัชชัย สุกดิษฐ์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ .... ผู้อำนวยการ
(ดร. สมพจน์ กรรณนุช)

วันที่ 30 กันยายน 2547

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาคู่มือการเรียนการสอนเรื่องโรคติดต่อ นำโดยยุ้ง ในระดับอนุบาลและประถมศึกษา
ชื่อผู้เขียน	นางสาวมยุรี สีมาขจร
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
ปีการศึกษา	2547

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิจัยและพัฒนาคู่มือการเรียนการสอนเรื่องโรคติดต่อ นำโดยยุ้งในระดับอนุบาลและประถมศึกษา วิธีการวิจัยประกอบด้วย 1) การจัดทำและพัฒนาร่างคู่มือฯ 2) การตรวจสอบคุณภาพของร่างคู่มือฯ โดยการทดลองใช้ร่างคู่มือฯ 3) การประเมินและแก้ไขปรับปรุงร่างคู่มือฯ กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้ร่างคู่มือฯ คือ นักเรียนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นโรงเรียนในเขตชุมชนเมือง คือ โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง จำนวน 30 คน โรงเรียนในเขตชุมชนชนบท คือ โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 30 คน นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 72 คน แบ่งเป็นโรงเรียนในเขตชุมชนเมือง คือ โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง จำนวน 42 คน โรงเรียนในเขตชุมชนชนบท คือ โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 30 คน การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติทดสอบ t - test เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนก่อนและหลังใช้ร่างคู่มือฯ

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน 2 ประการ คือ 1) ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในระดับอนุบาลหลังใช้คู่มือฯ ในการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนใช้คู่มือฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.025 2) ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในระดับประถมศึกษาหลังใช้คู่มือฯ ในการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนใช้คู่มือฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.025

ผลที่ได้จากการวิจัย คือ 1) คู่มือการเรียนการสอนเรื่องโรคติดต่อ นำโดยยุ้งในระดับอนุบาล ประกอบด้วย คู่มือครูในระดับอนุบาลและสื่อการเรียนรู้ในระดับอนุบาล 2) คู่มือการเรียนการสอนเรื่องโรคติดต่อ นำโดยยุ้งในระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย คู่มือครูในระดับประถมศึกษาและสื่อการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา

ABSTRACT

Title of Thesis	Development of Mosquito - Borne Disease Manuals for Kindergarten and Primary Education
Author	Miss Mayuree Seemakhajorn
Degree	Master of Science (Environmental Management)
Year	2004

The purpose of this study was to develop mosquito - borne disease manuals for kindergarten and primary education. The method of study consisted of three phases, developing, field testing and revising the draft manuals. The subjects were sixty kindergarten students, of which thirty students were in Anubal Wat Angthong School representing urban community, while the other thirty were in Anubal Muang Angthong School representing rural community and seventy - two grade 3 primary school students of which forty - two students were in Anubal Wat Angthong School and while the other thirty were in Anubal Muang Angthong School. The t - test was employed for hypotheses testing to compare the students' knowledge before and after using the draft manuals.

The result confirmed the hypotheses that: 1) after using the manual, the kindergarten students' knowledge was significantly higher than before using it at the 0.025 level; 2) after using the manual, the primary school students' knowledge was significantly higher than before using it at the 0.025 level.

The products of this study are the mosquito - borne disease manual for kindergarten education consists of the handbook for teacher and the picture book for student, and the mosquito - borne disease manual for primary education consists of the handbook for teacher and the picture book for student.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จำลอง โพธิ์บุญ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญจง ขาวสิทธิวงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธวัชชัย ศุภดิษฐ์ กรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และอีกทั้งยังเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาร่างคู่มือฯ ให้เป็นคู่มือฯ ฉบับสมบูรณ์ ผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละเวลาเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาร่างคู่มือฯ ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งได้แก่ คุณวรวิทย์ ศรีสุวรรณรัช คุณบุษบง เจาทานนท์ และคุณจันทนา รัตนติลก ณ ภูเก็ต จากสำนักโรคติดต่ออันตราย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข รองศาสตราจารย์ ดร. รุจิร ภู่อาระ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการ วัสดุ และประเมินผล ดร. ปัญญา แก้วกัญญา ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และคุณสมบูรณ์ ขอสกุล ผู้อำนวยการ กองสุขศึกษา กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้ส่งผู้แทนมา เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ คุณขวัญเมือง แก้วดำเกิง และคุณอัญชลินทร์ ดุลยกาญจน์

ในการทดลองใช้ร่างคู่มือฯ ผู้เขียนได้รับความร่วมมือช่วยเหลือในการดำเนินการอย่างดียิ่ง จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางทอง ที่ได้มอบหมายให้คุณกัญจน์กมล โพธิ์บุญ คุณสมปอง พึ่งเนตร และคุณปัญญา ปรากฏทอง ศึกษาพิเศษมาเป็นผู้ประสานงานและให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ อีกทั้งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง และอาจารย์โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง ได้แก่ อาจารย์เสาวนีย์ สังข์พันธ์ และอาจารย์นิษฐา จุลพันธ์วัฒนา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทองและอาจารย์โรงเรียนอนุบาลเมือง อ่างทอง ได้แก่ อาจารย์บรรจง นาควะรี และอาจารย์เพ็ญศรี มีแสงเงิน ที่ช่วยในการทดลองใช้ร่าง คู่มือฯ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงร่างคู่มือฯ ให้ดียิ่งขึ้น จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็น อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

(6)

ขอขอบพระคุณอาจารย์ฉลอง จันทร์ทอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์เอน สำหรับทำนองดนตรีประกอบเพลงที่ใช้ประกอบในร่างคู่มือฯ และการบันทึกเสียง อาจารย์วันเพ็ญ จันทร์ทอง อาจารย์โรงเรียนวัดทองกลาง ผู้ร้องเพลงที่ใช้ประกอบในร่างคู่มือฯ คุณโกสินทร์ เวชมี สำหรับเนื้อเพลงต้นแบบ คุณวิจิตา หัตถกรรม สำหรับภาพวาดการ์ตูนที่ใช้ประกอบในร่างคู่มือฯ คุณธนันต์ ไม้เกตุ และคุณพงศ์พร พินิจปรีชา ที่ร่วมช่วยสังเกตการณ์ระหว่างการทดลองใช้ร่างคู่มือฯ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุก ๆ ท่านในสำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษา ที่ได้อุทิศตนประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และสนับสนุนให้การศึกษาอย่างเต็มความสามารถเสมอมา และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในการประสานงานระหว่างการศึกษาและการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ หลักสูตรการจัดการสิ่งแวดล้อม รุ่น 7 ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน และยังเป็นกำลังใจที่ดีในระหว่างการศึกษาและการจัดทำวิทยานิพนธ์

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆ ทุกคนที่ให้โอกาสและสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้เขียนและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

มยุรี สีมาขจร

กันยายน 2547